

Dosarul nr. 3ra-399/21

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. M. Chiperi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurii Romanov împotriva Primăriei comunei Chetrosu, raionul Anenii Noi, Consiliul comunal Chetrosu, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului și înregistrarea bunului în Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de către Iurii Romanov și s-a menținut hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2019 Iurii Romanov a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei comunei Chetrosu, raionul Anenii Noi, Consiliul comunal Chetrosu, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului și înregistrarea în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat, la data de 25 august 1994 Primăria comunei Chetrosu i-a acordat tatălui său un teren agricol de 0,12 ha situat în satul Chetrosu, extravilan, în acest sens fiindu-i eliberat Certificat provizoriu, în care s-a indicat că dreptul de proprietate a fost înregistrat în Registrul titularilor cu nr. 100. Certificatul provizoriu din 25 august 1994 a fost eliberat în baza deciziei Primăriei comunei Chetrosu nr.17/3 din 29 octombrie 1993.

În continuare, a menționat că la 1 aprilie 1999 Primăria comunei Chetrosu i-a eliberat lui Ghenadie Gogolev, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.038032, care confirmă dreptul de proprietate asupra acestui teren agricol. Conform

Titlului terenul a fost trecut în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.1041 din 25 august 1998.

Reclamantul a notat că, tatăl său Ghenadie Gogolev a decedat la data de xxxxx, fapt care se atestă prin Certificatul de calitate de moștenitor nr. 11192, eliberat pe numele soției sale Liubov Gogolev la 15 decembrie 2015 de notarul Tatiana Durnescu.

Iurii Romanov a comunicat că mama sa Liubov Gogoleva, care a fost moștenitor legal a lui Ghenadie Gogolev, a decedat la xxxxx, fapt care se atestă prin Certificatul de calitate de moștenitor nr. 3011, eliberat la 12 martie 2018 pe numele său de notarul Tatiana Durnescu.

A mai precizat că, în perioada 1994-2013 terenul în cauză a fost utilizat de părinții săi conform destinației, inclusiv a fost dat în arendă.

Reclamantul a afirmat că la data de 17 aprilie 2018, s-a adresat către Primăria comunei Chetrosu și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” Subdiviziunea Cadastrală Teritorială Anenii Noi cu cerere, prin care a solicitat informația cu privire la faptul dacă este terenul agricol conform actelor prezentate înregistrat la Primăria comunei Chetrosu și/sau la Subdiviziunea Cadastrală Anenii Noi, nr. cadastral al terenului, cine la moment se folosește de teren, dacă este careva datorie la achitarea impozitului funciar, să i se comunice despre acest fapt pentru achitarea datoriilor. Prin răspunsul oferit de Primăria comunei Chetrosu nr.72 din 18 mai 2018 a fost informat despre faptul că, în anii 2000-2001 pe teritoriul comunei Chetrosu, s-au petrecut măsurările cadastrale masive a tuturor terenurilor și au fost perfectate Titlurile de autentificare a deținătorilor de teren de tip nou. Conform Registrului privind revizuirea terenurilor grădini și deținătorilor de terenuri din satul Chetrosu careva date despre Ghenadie Gogolev și terenul de care dispune lipsesc.

A susținut că la 7 iunie 2018, s-a adresat repetat către Primăria comunei Chetrosu cu petiția privind prezentarea informației dacă pentru terenul agricol din Certificatul provizoriu din 25 august 1994 și Titlul nr.038032 din 1 aprilie 1999 s-au eliberat Titlu de tip nou; pe numele cui s-a eliberat acest Titlu nou; eliberarea extrasului din Registrul cadastral al deținătorilor de teren cu indicarea numărului cadastral. Conform răspunsului Primăriei cu nr. 121 din 9 iulie 2018 la petiție, s-a indicat că Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr.038032 din 1 aprilie 1999 a fost eliberat fără careva temei juridic.

A relatat că la data de 24 iulie 2018, s-a adresat cu cerere prealabilă, cu solicitarea înregistrării dreptului de proprietate asupra terenului agricol (extravilan) de 0.12 ha situat în satul Chetrosu în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.038032 din 1 aprilie 1999, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.1041 din 25 august 1998.

Prin scrisoarea Primăriei nr.169 din 24 august 2018 a fost informat că cererea a fost transmisă spre examinare la ședința specializată despre decizia căreia o să fie informat suplimentar. La data de 1 februarie 2019, prin scrisoarea nr. 6 a Primăriei a fost informat despre Decizia Consiliului comunal Chetrosu nr.6/12 din 12 octombrie 2018 din care a aflat că i s-a respins cererea cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului agricol (extravilan) de 0.12 ha situat în satul Chetrosu.

În opinia reclamantului motivele invocate de pârât prin care nu recunoaște dreptul de proprietate a părinților săi, a căror unic succesori este dânsul și de a nu înregistra

dreptul de proprietate, sunt formale și încalcă dreptul său de proprietate garantat de Constituția Republicii Moldova și art. 1 Protocolul 1 CEDO.

Reclamantul Iurii Romanov a solicitat anularea deciziei Consiliului comunal Chetrosu nr. 6/12 din 12 octombrie 2018 în partea respingerii cererii cu nr. înregistrare 46 din 27 iulie 2018 privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului agricol (extravilan) de 0.12 ha situat în satul Chetrosu, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului agricol (extravilan) de 0.12 ha situat în satul Chetrosu; obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Subdiviziunea Cadastrală Teritorială Anenii Noi să înregistreze dreptul de proprietate asupra terenului agricol (extravilan) de 12 ha situat în satul Chetrosu în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.038032 din 1 aprilie 1999, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.1041 din 25 august 1998 și încasarea în mod solidar din contul Primăriei și Consiliului comunal Chetrosu a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei.

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost respinsă acțiunea depusă de către Iurii Romanov.

La 29 iulie 2020 Iurii Romanov a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acesteia și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Iurii Romanov și s-a menținut hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Întru consolidarea soluției instanțele ierarhic inferioare au notat că Iurii Romanov nu a prezentat acte confirmative, în sensul art. 20 din Codul funciar, din care ar rezulta că acesta deține proprietatea asupra lotului de teren în speță.

Mai mult, Iurii Romanov poate pretinde la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor care au fost înscrise și înregistrate doar pe numele mamei sale – Liubov Gogoleva. Cu referire la bunurile ce au aparținut tatălui său – Ghenadie Gogolev, după cum rezultă din actele cauzei, certificat de calitate de moștenitor al averii a fost eliberat doar pe numele lui Liubov Gogoleva, dar nu și reclamantului.

Prin prisma prevederilor art. 1516 alin. (3) și art. 1517 din Codul civil, instanțele de judecată au reținut că Iurii Romanov ar putea pretinde la dobândirea dreptului de proprietate asupra bunului litigios, doar în cazul în care, Liubov Gogoleva în timpul vieții, după decesul soțului ei Ghenadie Gogolev ar fi dobândit dreptul de proprietate asupra terenului la care pretinde reclamantul în prezenta cauză.

Instanțele inferioare au stabilit că Iurii Romanov nu a prezentat probe, dovezi care ar confirma faptul dobândirii în proprietate a terenului de către mama acestuia și ulterior transmiterea terenului către reclamant, prin intermediul succesiunii.

Au menționat că atât Iurii Romanov, cât și părinții acestuia, după înregistrările masive a tuturor terenurilor din satul Chetrosu, raionul Anenii Noi, nu au solicitat identificarea bunului imobil (terenul din extravilan) cu suprafața de 0.1122 ha situat în satul Chetrosu, trecut în Registrul deținătorilor de teren la nr. 1041 din 25 august 1998.

În concluzie, instanțele ierarhic inferioare au reținut că deși a fost eliberat certificatul provizoriu, cât și Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 038032, acestea nu au fost înscrise în Registrul bunurilor imobile la Organul Cadastral Teritorial Anenii Noi și terenul nu este identificat.

La data de 14 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a depus recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, a menționat că până în prezent reprezentantul recurentului nu a recepționat decizia din 11 noiembrie 2020 a instanței de apel.

Prin referința depusă la 26 martie 2021 Primarul satului Chetrosu, reprezentat de avocatul Andrei Grigorița a solicitat ca recursul depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, să fie declarat inadmisibil.

Prin referința din 26 martie 2021 Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a susținut poziția anterior invocată întru netemeinicia pretențiilor recurentului.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În corespundere cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia instanței de apel a fost pronunțată public la 11 noiembrie 2020.

Instanța de recurs atestă că la materialele cauzei lipsește notificarea dispozitivului deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei se atestă cu certitudine că la data de 21 decembrie 2020 Iurii Romanov a recepționat copia deciziei motivate din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.169).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), abordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Sub acest aspect completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, prin prisma art. 33 din Codul administrativ, recepționarea

deciziei motivate din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău de către Iurii Romanov, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurentului.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele de fapt constatate, completul constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului acestuia este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 22 decembrie 2020, iar data limită întru depunerea acestuia fiind ziua de 20 ianuarie 2021.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a depus recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la 14 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d.173-176).

La aspectul dat completul consideră că de la momentul notificării deciziei motivate din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, atât Iurii Romanov, cât și reprezentantul acestuia – avocatul Alexei Croitori au dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul procedural și a depune recurs motivat în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Mai mult, întru răsturnarea situației date nu pot fi reținute argumentele invocate în recurs precum că până la moment reprezentantul recurentului nu a recepționat decizia motivată a instanței de apel din 11 noiembrie 2020.

Or, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, recurentul/reprezentantul trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a recursului și a motivării acestuia, în caz contrar intervenind uno ictu aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Totodată, instanța de recurs punctează că recurentul nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe pertinente și admisibile în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Completul specializat învederează că în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În atare condiții, completul opinează că declararea recursului depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor.

În conformitate cu prevederile art. 230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Iurii Romanov, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu